

Briuselis, 2019 m. kovo 22 d.
(OR. en, de, cs)

Tarpinstitucinė byla:
2018/0082(COD)

7607/19
ADD 1 REV 1

CODEC 693
AGRI 154
AGRILEG 60

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Specialiajam žemės ūkio komitetui / Tarybai

Dalykas: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje projektas (**pirmasis svarstymas**)

- Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas
- Pareiškimai

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija pabrėžia, kad, siekiant geriau pagrįsti ekonominės veiklos vykdytojų ir valdžios institucijų sprendimus ir sudaryti veiklos vykdytojams sąlygas geriau suprasti rinkos pokyčius, vienas iš pagrindinių tinkamai veikiančios žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinės elementų yra žemės ūkio ir maisto produktų rinkų skaidrumas. Komisija raginama tęsti šiuo metu atliekamą darbą, kuriuo siekiama didinti rinkos skaidrumą ES lygmeniu. Tai gali apimti ES rinkos stebėjimo centrų darbo gerinimą ir statistinių duomenų, kurie būtini kainų nustatymo mechanizmų žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje analizei, rinkimo gerinimą.

Danijos pareiškimas

Danija pritaria kompromisui, kuris buvo pasiektas dėl direktyvos dėl nesąžiningos prekybos praktikos maisto produktų tiekimo grandinėje, atsižvelgdama į toliau išdėstytas aplinkybes.

Pirma, Danija pripažįsta, kad svarbu stiprinti ūkininkų poziciją maisto produktų tiekimo grandinėje. Vienas iš svarbiausių to užtikrinimo būdų Danijoje – aktyvus ūkininkų dalyvavimas kooperatyvų veikloje. Todėl Danija derybų metu siekė užtikrinti, kad direktyva būtų suderinama su kooperatyvų modeliu. Danija laikosi nuomonės, kad galutiniu kompromisu apsaugomas kooperatyvų modelis, kadangi jo nuostatose dėl mokėjimo terminų ir rašytinių sutarčių atsižvelgiama į kooperatyvų ypatumus.

Antra, direktyvos taikymo srities klausimu Danija nuolat pritarė Komisijos pasiūlymui apsaugoti mažąsias ir vidutines įmones, kadangi tai tiksliai atitinka direktyvos teisiniu pagrindu pasirinktas Sutarties nuostatas ir tikslą užtikrinti žemės ūkio bendruomenei deramą gyvenimo lygį.

Trečia, būtina, kad kovojant su nesąžiningos prekybos praktika nebūtų pakenkta tinkamam vidaus rinkos veikimui ir tolesniam žemės ūkio politikos orientavimui į rinką. Todėl Danija pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, jog nacionalinėmis taisyklėmis, kuriomis numatoma daugiau nei direktyvoje, būtų laikomasi vidaus rinkos taisyklių.

Vokietijos ir Liuksemburgo bendras pareiškimas

Vokietija ir Liuksemburgas laikosi nuomonės, kad 5 straipsnio 1 dalies antras sakinytis nesuteikia vienos valstybės narės institucijoms jokių įgaliojimų imtis intervencinių priemonių kitos valstybės narės teritorijoje.

Čekijos pareiškimas

Laikydamosi konstruktyvaus požiūrio, Čekija pritaria pasiūlymo dėl direktyvos dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos maisto tiekimo grandinėje kompromisiniam tekstui. **Tačiau ji toliau mano, kad direktyvos taikymo sritis, grindžiama** pasiūlymo dėl direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje numatytu „**dinamišku modeliu**“, **yra pasiūlymo trūkumas.**

Čekijos manymu, siūloma direktyvos taikymo sritimi reikšmingai neprisidedama prie Europos Sąjungos vidaus rinkos veikimo gerinimo. Be kitų dalykų, pateiktu pasiūlymu neišsprendžiamas ekonominės veiklos plitimo, jos teritorinio išplėtimo ar ekonominės veiklos vykdytojų tarpusavio sąsajų arba partnerystės klausimai. Kalbant apie šio pasiūlymo praktinį įgyvendinimą, taip pat negali būti garantuojama, kad bus laikomasi supaprastinimo principo ir sumažinta administracinė naša.

Nesąžiningos prekybos praktika, kurios domino efektas juntamas visoje maisto produktų tiekimo grandinėje, išlieka nesąžininga, kad ir koks būtų nuo jos nukenčiančio veiklos vykdytojo dydis. Ji daro neigiamą poveikį užimtumui ir dėl jos mažėja konkurencingumas ir investicijų bei inovacijų apimtis.

Čekijos manymu, niekas nekliudo išplėsti pasiūlymo dėl direktyvos taikymo sritį, kad ji apimtų visus pirkėjus. Direktyva taip pat gali būti apsaugoti visi tiekėjai nekeičiant teisinio pagrindo (SESV 43 straipsnio 2 dalis). Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad Sutartyje dėl ES veikimo neapibrėžta, kokios rūšies subjektai gali būti reguliuojami pagal Sutarties nuostatas dėl BŽŪP. Priešingai, automatinis subjektų, kurie nėra mažosios ir vidutinės įmonės, neįtraukimas pažeistų SESV 40 straipsnio 2 dalyje nustatytą diskriminacijos draudimą: šia nuostata draudžiama taikyti nevienodas sąlygas panašioje padėtyje esantiems gamintojams.

Iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos taip pat galima spręsti, kad žemės ūkio priemonėmis, kurių konkretus tikslas yra apsaugoti žemės ūkio bendruomenės gyvenimo lygį, tokiomis kaip šis pasiūlymas dėl nesąžiningos prekybos praktikos, taip pat gali būti reguliuojami subjektai, kurie nėra mažosios ir vidutinės įmonės (2006 m. kovo 23 d. sprendimas byloje C-535/03 *Unitymark ir North Sea Fishermen's Organisation*, 1990 m. lapkričio 13 d. sprendimas byloje C-331/88 *Fedsea ir kiti*). Todėl taikymo srities išplėtimas įtraukiant stambius tiekėjus užtikrintų, kad ir toliau prioritetu būtų laikoma visų žemės ūkio gamintojų apsauga.

Nesąžiningos prekybos praktika yra nesąžininga, kad ir koks būtų nuo jos nukenčiančio tiekėjo ar pirkėjo dydis. Vadovaujantis maisto produktų tiekimo grandinės tvarumo ir tinkamo veikimo interesais, direktyva visi tiekėjai turėtų būti apsaugoti nuo visų pirkėjų, neatsižvelgiant į jų apyvartos dydį. Tik tuomet ES turės maisto produktų tiekimo grandinę, kuri bus teisinga ir tiekėjams, ir pirkėjams. Todėl Čekija prašo Europos Komisijos stebėti siūlomos direktyvos praktinį veikimą ir, jei tikslinga, pasiūlyti išplėsti direktyvos taikymo sritį, kad ji apimtų visus subjektus.
